

7. Vprašanja za Gasilsko poveljstvo Občine Škofja Loka in vodjo intervencije v podjetju Ekologija se nanašajo na dodatno točko dnevnega reda seje: Poročilo o dogodku v podjetju Ekologija:

a) Ali je naprava, iz katere je odtekalo olje bila v funkciji delovanja, ko ste prispeli na kraj intervencije?

Tomaž Ažbe: Ali je bila naprava v funkciji delovanja (stiskanja snovi, za pridobitev suhe snovi), je težko reči, verjetno pa je bil vključen oziroma se je vključil hidravlični motor, s pomočjo katerega naprava deluje. Kajti zaradi preobremenitve hidravličnega motorja je prišlo do puščanja le tega na zunanje ohišje naprave, katera je bila segreta, pri tem pa je prišlo do izparevanja olja, ter s tem zadimljenja prostora.

b) Ali veste, za kaj se naprava uporablja, čemu služi?

Tomaž Ažbe: Naprava je namenjena za stiskanje mokre snovi in s tem pridobivanje suhe snovi.

c) Ali je bil ob vašem prihodu v prostorih navzoč kdorkoli od zaposlenih v podjetju Ekologija?

Tomaž Ažbe: V času našega prihoda ni bilo zaposlenih podjetja Ekologija, bil je samo varnostnik, kateri se je odzval na požarni alarm. So bili pa lastniki obveščeni in na poti v podjetje.

d) Koliko so znašali celotni stroški intervencije?

Tomaž Ažbe: Stroški intervencije so znašali (brez stroškov poklicnih gasilcev iz Kranja): 2054 €.

Andrej Štremfelj: Avto lestev GRS Kranj, za konkreten primer 593,45€. To je le ovrednotenje ene vožnje brez dela na intervenciji, ker z letno pogodbo vredno nekaj preko 12.000,00€, zagotavljamo takojšen odziv pri objektih višine 4+, pri požarih v industriji, oziroma po odločitvi vodje intervencije in se ne obračunava za posamezno intervencijo. Lestev je bila v zadnjih letih aktivirana za Škofjo Loko do 15x.

e) Lahko potrdite, da je bila intervencija posledica malomarnosti oziroma opuščenih predpisanih varnostnih ukrepov pri skladiščenju ali drugih opravih z nevarnimi snovmi?

Tomaž Ažbe: Intervencije je bila posledica tehnične napake na napravi. Ali gre tukaj za malomarnost oziroma opuščanje predpisanih varnostnih ukrepov pa je stvar preiskovalnih organov, kateri ugotavljajo, zaradi česa je prišlo do izrednega dogodka.

f) Kakšna je sestava lahke pene in kakšne so njene značilnosti? Kakšen je način gašenja z njo?

Tomaž Ažbe: Pena je sestavljena iz treh sestavin: voda, penilo in zrak. Voda in penilo se navadno zmešata v določenem razmerju v medmešalcu (po navadi 3-6% penilnega sredstva in 94 oziroma 97% vode). Na ročnikih za peno oziroma napravah za proizvodnjo pene, pa se dodaja s pomočjo injektorja oziroma vsesavanja še zrak. V osnovi poznamo 3 vrste pene: težka, srednja in lahka. Tako iz 1 litra mešanice dobimo pri težki peni 4-20 l pene, pri srednji peni 21-200 l pene in pri lahki peni pa 200-1000 l pene. Kakšna pena bo nastala je predvsem odvisno od dodane količine zraka, s tem pa tudi od gasilnega efekta določene pene. Težka pena, katera ima manj dodanega zraka, ima boljši hladilni efekt, med tem, ko ima lahka pena, katera ima veliko dodanega zraka, predvsem dušilni efekt. Vendar pa je s tem povezan tudi domet oziroma nanašanje pene na požar. Tako je domet težke pene s pomočjo ročnikov od 12 – 25 m, domet srednje pene 6 - 10 m in domet lahke pene s pomočjo cevi od naprav za proizvodnjo lahke pene 1 – 2 m. Težko peno se na požar lahko nanaša tudi s pomočjo vodnih topov oziroma monitorjev nekako do 50 m (pri ostalih dveh penah to ni mogoče).

Lahka pena se uporablja za zapenjanje prostorov oziroma nanašanje le te v prostor. Uporabna je predvsem tam, kjer se je možno približati gorečemu objektu, kajti domet pene je zelo majhen. Ker je v peni malo vode jo je možno uporabljati pri požarih, kjer bi lahko voda negativno vplivala na goreče materiale v požaru in bi s tem lahko povzročala še dodatne reakcije, oziroma pri požarih v objektih, kjer zaradi varnosti gasilcev, le teh ni možno poslati v goreče prostore. Ker je, kot sem že omenil, dodano veliko zraka, se jo tudi veliko proizvede, vendar ker nima hladilnega učinka, se je zaradi temperature v požaru, tudi veliko uniči. Zaradi tega razloga pa jo je potrebno tudi veliko proizvesti in dovesti v goreči prostor.

g) Ali ste bili seznanjeni s količino cianidov, ki se nahaja v Ekologiji?

Tomaž Ažbe: Seznanjeni smo bili z okvirno številko nevarnih snovi, ki jih predelujejo in hranijo. S samo količino cianidov pa smo bili seznanjeni iz Registra podjetij, ki ravna z nevarnimi kemikalijami, katerega je naročila občina Škofja Loka.

h) Ali ste bili sploh opozorjeni na cianide, ko ste obiskali podjetje Ekologija?

Tomaž Ažbe: Natančno kakšne vrste nevarnih snovi predelujejo in hranijo v podjetju Ekologija ni bilo posebno poudarjeno. Po podatkih, katere smo dobili ob obisku podjetja gre za anorganske snovi, predvsem kisline.

Andrej Štremfelj: Pri nevarnih snoveh, ki se obravnavajo kot odpadki, ne govorimo več o čisti snovi. V takem primeru govorimo o mešanicah, ki so nevarne ali nenevarne.

i) Ali ste videli v kakšnih posodah so cianidi shranjeni in v katerem prostoru so?

Tomaž Ažbe: Nevarne kemikalije so shranjene v plastičnih posodah in v skladu z zakonodajo morajo biti primerno označene z varnostnimi navodili. Kot sem že omenil, na cianide nismo bili posebej opozorjeni.

j) Ali gre za kako posebej varovan, zaščiten in označen prostor in kakšen je dostop do njega?

Tomaž Ažbe: Nevarne kemikalije morajo biti ustrezno skladiščene in ločene glede na nevarnost. Stvar lastnika je, da le te snovi v skladu z zakonodajo in smernicami pravilno skladišči, nadzor nad tem pa mora vršiti ustrezna inšpekcijska služba. Za nas gasilce je pomembno, da smo v primeru izrednih dogodkov seznanjeni oziroma opozorjeni, kje se kakšna snov nahaja in kakšno nevarnost povzroča. To mora biti izvedeno z opozorilni in varnostnimi napisi na skladiščnih posodah in varnostnimi listi na varnem mestu pred vstopom v prostor.

k) Ali ima Ekologija načrt zaščite in reševanja v primeru izlitja cianidov in ostalih strupov?

Tomaž Ažbe: S strani podjetja Ekologija nismo dobili načrta zaščite in reševanja v primeru nesreč z nevarnimi snovmi, tako, da s problematiko njihovih postopkov v primeru nesreč z cianidi in strupi nismo seznanjeni.

l) Menite, da so škofjeloški gasilci zadostno usposobljeni in opremljeni za interveniranje v podjetju Ekologija in podobnih podjetjih?

Tomaž Ažbe: Škofjeloški gasilci se zavedamo nevarnosti zaradi izrednih dogodkov, ki se lahko zgodijo v podjetju Ekologija (izlitje nevarnih kemikalij, požar...). V skladu z Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09, 23/11 in 27/16) je za posredovanje v primeru razsutja, izlitja ali izpusta nevarnih snovi v občini Škofja Loka določena gasilska enota PGD Škofja Loka. Ker pa v primeru večjih nesreč sama ne bi bila kos zadevi, bi pri takem dogodku morale sodelovati tudi ostale enote GPO Škofja Loka. Gasilska enota PGD Škofja Loka je za take dogodke primerno opremljena, ostale enote pa bi se morale še primerno usposobiti in opremiti z osebno zaščitno opremo. Poleg teh enot pa bi verjetno v skladu s svojimi zmožnostmi sodelovale tudi poklicni enoti iz Kranja in Ljubljane. Poleg tega je potrebno dokupiti opremo in se še dodatno usposobiti za izvajanje dekontaminacije, v primeru da bi šlo za večje število poškodovanih.

V primeru požara pa bi v prvem izvozu interveniralo več enot (PGD Trata, PGD Škofja Loka, PGD Stara Loka, PGD Virmaše Sv. Duh, PGD Gosteče in GRS Kranj (samo avtolestev) , ob drugem alarmu pa še ostale enote GPO Škofja Loka, katere se zavedajo nevarnosti, dodelati pa bi morali še posebnosti, katere sicer neposredno ne vplivajo na gašenje požara, lahko pa kasneje povzročijo težave pri gasilcih oziroma posredovalcih ali onesnaženost okolja.

m) Ste gasilci seznanjeni, če v Škofji Loki obstaja še kakšen prostor, v katerem se nahajajo (skladiščijo ali predelujejo, obdelujejo) kemični ali nevarni odpadki, snovi?

Tomaž Ažbe: Da podjetja v občini Škofja Loka uporabljajo pri svojem delu ali proizvodnem procesu nevarne snovi vemo po navadi iz informacij, katere navadno dobimo od gasilcev zaposlenih v podjetjih. Sama podjetja nam ne dajejo posebej podatkov, kje se in v kakšni količini le te nahajajo. Tako bi bilo dobro, da se v Registru podjetij, ki ravnaajo z nevarnimi kemikalijami (pri večjih količinah), dodajo podatki o vrsti in količini nevarne snovi. Bo pa treba same požarne načrte še enkrat pregledati, če so vrisani prostori, kjer se te nevarne kemikalije

hranijo v skladu z Registrom podjetij, ki ravnaajo z nevarnimi kemikalijami (predvsem pri večjih količinah).

o) Razen javljalnikov dima, ki so bili nameščeni pred kratkim, po ogledu gasilcev v objektu, je po vašem mnenju podjetje poskrbelo za ustrezno aktivno in pasivno požarno zaščito?

Tomaž Ažbe: Vgradnja pasivne in aktivne požarne zaščite v objektih, kateri predelujejo nevarne odpadke, je trenutno stvar lastnikov objektov. Za novo zgrajene objekte, kjer se predelujejo odpadki, se pri vgradnji pasivne in aktivne požarne zaščite po navadi upošteva Tehnična smernica TSG 01-001: 2010 Požarna varnost v stavbah. Predvsem težava nastane, pri objektih, kateri so spremenili namembnost objekta. Med take objekte spadajo tudi objekti podjetja Ekologija. Vsekakor bi moral biti cilj lastnikov, da se v podjetjih gleda na požarno varnost in da pasivna in aktivna požarna zaščita izboljša tovrstno varnost. Tudi pri podjetju Ekologija bi morali več narediti na pasivni požarni zaščiti, predvsem na povečanju požarne odpornosti konstrukcije. Poleg tega bi moralo podjetje zgraditi lovilni bazen za požarno vodo ustreznih dimenzij, kamor bi se le ta lovila v primeru požara.

p) Ali veste, kje v Ekologiji se nahajajo snovi, ki se ne smejo gasiti z vodo? Kakšno je to skladišče, iz kakšnega materiala je narejeno? So te snovi ločene od ostalih?

Tomaž Ažbe: Načeloma vse snovi (razen embalaže), katere se predelujejo in hranijo v podjetju Ekologija, naj ne bi prišle v stik z vodo. Vse te snovi so shranjene v obstoječih skladiščih podjetja.

q) Ste gasilci seznanjeni s številom podjetij v prostorih nekdanje predilnice, njihovih dejavnostih in kako imajo podjetja urejeno požarno varnost in zaščito? Ali razpolagate z njihovimi požarnimi načrti?

Tomaž Ažbe: Ker gasilci nismo inšpekcijska služba je težko spremljati vse dogajanje na področju nekdanje Gorenjske predilnice. Poleg tega nimamo niti pristojnosti za izvajanje take dejavnosti. Zato je težko vedeti za vse stvari in za vse dejavnosti katere se izvajajo na tem področju. Kako imajo podjetja na tem področju urejeno požarno varnost, pa je stvar Inšpektorata za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in ne gasilcev.

Požarni načrti so bili pred leti dostavljeni, je pa vprašanje ali še ustrezajo današnjim stanjem. Ker so bili narejeni za cel kompleks in ne za posamezno podjetje v njem, bi moral Inšpektor za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, preveriti ali so požarni načrti še vedno ustrezni, oziroma ali bi bilo bolje, da bi vsako podjetje na tem področju naredilo svoj požarni načrt v skladu s požarnim redom. Zavedati se je potrebno, da podjetja morajo sama dostaviti požarne načrte, ne pa da mi gasilci, le te od njih prosimo. Če so jih dostavili in če požarni načrti ustrezajo dejanskemu stanju pa je stvar Inšpektorata za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Tudi z vrisom prostorov, kjer se nahajajo nevarne snovi.

Andrej Štremfelj: Po prvem dopisu Župana Ekologiji in nam (GPO), št.:845-4/2017, se je odprlo veliko vprašanj in nejasnosti. Vse skupaj je povezano z aktivnostmi v smeri reševanja

situacije požarnega varstva v primeru kompleksa Gorenjske predilnice, kot tudi drugih nekdanjih urejenih firm (Jelovica, Gradis, LTH,..) Tudi sklep občinskega sveta št. 418 in vrsto drugih aktivnosti vodi v ureditev Požarnih redov, Požarnih načrtov in Načrtov evakuaci. (nekateri dokumenti v prilogi)

r) So med raznimi deli tega posloplja, kjer se opravljajo zelo različne dejavnosti narejeni požarni zidovi?

Tomaž Ažbe: Glede na to, da je bil to včasih eno podjetje, je vprašanje, če so bili med posameznimi skladišči narejeni požarni zidovi. Tudi če so bili, je vprašanje, kako so vzdrževani in kako so požarno odporni. Zavedati se je potrebno, da so starejši objekti bivše Gorenjske predilnice grajeni na način, da so zidovi opečnati in ometani, stropovi so leseni ali pa je na lesene stropove pritrjen dodatni material (gips plošče, betonit plošče, surova pobarvana iverka), streha pa je lesena, večinoma krita s salonitnimi / valovitimi ploščami.

s) Ali ima katero izmed loških podjetij zaposleno gasilsko enoto?

Tomaž Ažbe: V občini Škofja Loka ni v nobenem podjetju gasilske enote.

Andrej Štremfelj: Ali ima katero od podjetij zaposlenega človeka, ki bi skrbel za požarno varnost, nimamo podatka. Običajno imajo podjetja zunanje sodelavce, ki jim ureja požarno varnost z izdelavo Požarnega reda, Požarnega načrta in Načrta evakuacije. Lastnik podjetja, po Pravilniku o požarnem redu, lahko omenjene dokumente izdelava tudi sam. Pri novogradnjah in adaptacija, ki pa zahtevajo Študijo požarne varnosti, pa le to izdelajo projektanti požarne varnosti, ki pa so zopet zunanji izvajalci.

t) f) Kakšna je vaša ocena, koliko ljudi bi bilo treba evakuirati v primeru požara v Ekologiji in imate načrt kam naj bi ti ljudje šli?

Andrej Štremfelj: Ocena ogroženosti in ukrepov zaradi izlitja ali izpustov plinov, kot tudi širjenje dima v okolico, opredeljuje načrt dotičnega objekta, oziroma delovne organizacije, če jim to nalagajo predpisi, glede na vrsto proizvodnje.

Gasilci svojih ocen potrebnega števila ljudi za evakuacijo nimamo, ker se s tem ukvarjajo druge službe Zaščite reševanja in pomoči v Občini. Ravno tako svojih kapacitet in lokacij za nastanitev nimamo.